

Η Κύπρος με προδιαγραφές ενεργειακού κόμβου

MAROS SEFCOVIC: Μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης

Έχει πολύ καλά την Κύπρο, την είχε επισκεφτεί και στο παρελθόν υπό τη διπλωματική του ιδιότητα, συμμετέχοντας ως Σλοβάκος πολιτικός στις συναντήσεις των κομμάτων στο Λίδηρα Πάλλας. Εύχεται σύντομα να λυθεί το Κυπριακό. Πρόσφατα ο Μάρκος Σέβκοβιτς επισκέφτηκε το νησί με την ιδιότητα του Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αρμοδίου για την Ενεργειακή Ένωση, για να επιστήσει ότι η Κύπρος έχει τις προδιαγραφές για να καταστεί ενεργειακός κόμβος και να συμβάλει σημαντικά στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης. Όπως εξηγεί, η χώρα μας βρίσκεται σε στρατηγική θέση, είναι δίπλα σε πολύ σημαντικές πηγές φυσικού αερίου που πρόσφατα έχουν ανακαλυφθεί και έχει πολύ καλές σχέσεις με πλείστες γειτονικές χώρες. Όπως τονίζει, έχουμε ανάγκη στο μέλλον να διασφαλίσουμε ότι θα υπάρχει φυσική σύνδεση Κύπρου και Ευρώπης. Κατά το πρόσφατο ταξίδι του στο νησί, εντυπωσιάστηκε όπως λέει από την έρευνα και καινοτομία, από τον κόσμο που επενδύει κυρίως στην ηλιακή ενέργεια. Εύχεται η μεγάλη κρίση που περνά η ΕΕ να υπογραμμίσει το γεγονός ότι αν θέλει να παίξει παγκόσμιο ηγετικό ρόλο, μπορεί να το πετύχει μόνο ως ενωμένη Ευρώπη.

Τι αποκομίσατε από την πρόσφατη επίσκεψή σας στην Κύπρο;

Έχω επισκεφτεί όλα τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της περιόδου μας για την Ενεργειακή Ένωση και βέβαια την Κύπρο. Είχα συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους Υπουργούς Ενέργειας και Εξωτερικών, τους Προέδρους και τα Μέλη των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ενέργειας, Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αλλά και παράγοντες από τον χώρο της ενέργειας, πανεπιστημιακούς και ειδικούς αναλυτές για να τους εξηγήσω πως η ενεργειακή ένωση μπορεί να είναι βοηθητική για την Κύπρο και πόσο σημαντική είναι η Κύπρος για την ενεργειακή ένωση. Συζητήσαμε την καλή απόδοση της Κύπρου στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, την απεξάρτηση από τον άνθρακα, εννοώντας τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου. Μιλήσαμε για τις δυνατότητες χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνεισφορά που μπορεί να έχει στην οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου και στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, τόσο σ' ό,τι αφορά τη διαφοροποίηση της προέλευσης και των πηγών, καθώς και τη διαφοροποίηση της σύνθεσης του ενεργειακού μείγματος, δύο απαραίτητες συνιστώσες της βελτίωσης της ενεργειακής ασφάλειας. Συζητήσαμε επίσης τις προοπτικές που έχει η Κύπρος στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ειδικά ηλιακής και αιολικής, και βέβαια αφιερώσαμε πολύ χρόνο συζητώντας τις δυνατότητες που διανοίγονται από τις πρόσφατες ανακαλύψεις σοβαρών αποθεμάτων φυσικού αερίου στην περιοχή Κύπρου, Ισραήλ, Αιγύπτου, που θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

Οι υδρογονάνθρακες και η μελλοντική τους αξιοποίηση μπορούν να αλλάξουν σε μεγάλο βαθμό τα γεωοικονομικά και τα γεωπολιτικά δεδομένα της περιοχής

Ζητήσαμε την καλή απόδοση της Κύπρου στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, την απεξάρτηση από τον άνθρακα, εννοώντας τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου. Μιλήσαμε για τις δυνατότητες χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνεισφορά που μπορεί να έχει στην οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου και στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, τόσο σ' ό,τι αφορά τη διαφοροποίηση της προέλευσης και των πηγών, καθώς και τη διαφοροποίηση της σύνθεσης του ενεργειακού μείγματος, δύο απαραίτητες συνιστώσες της βελτίωσης της ενεργειακής ασφάλειας. Συζητήσαμε επίσης τις προοπτικές που έχει η Κύπρος στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ειδικά ηλιακής και αιολικής, και βέβαια αφιερώσαμε πολύ χρόνο συζητώντας τις δυνατότητες που διανοίγονται από τις πρόσφατες ανακαλύψεις σοβαρών αποθεμάτων φυσικού αερίου στην περιοχή Κύπρου, Ισραήλ, Αιγύπτου, που θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

Προέχει η ενεργειακή ασφάλεια

Τι εισπράξατε από τον διάλογο με τους πολίτες στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με θέμα «μια ανθεκτική ενεργειακή ένωση και το μέλλον της Ευρώπης»; Οι συναντήσεις με την κοινότητα των πολιτών είναι πολύ ενδιαφέρουσες διότι βλέπεις πως πραγματικά σκέφτονται. Στο επίκεντρο του ανοικτού διαλόγου ήταν ο σχεδιασμός μιας ανθεκτικής ενεργειακής ένωσης με πολιτική αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, μια πολιτική που να εστιάζει στο βιώσιμο και αειφόρο μέλλον της Ευρώπης. Στόχος της συνάντησής μας ήταν να διαφανεί με ποιον τρόπο η ευρωπαϊκή Ενεργειακή Ένωση μπορεί να διασφαλίσει ενέργεια οικονομικά προσιτή και συνάμα φιλική προς το περιβάλλον και το κλίμα. Μπορεί κανείς να πει πως παντού οι συζητήσεις περιστρέφονται γύρω από τα ίδια θέματα, θέλουν μια σταθερή οικονομική ενέργεια για τις βιομηχανίες και τα σπίτια τους και ρωτούν το πώς μπορούμε να τους διασφαλίσουμε ενεργειακή ασφάλεια. Εκείνο που ήταν διαφορετικό στην Κύπρο είναι το ότι η συζήτηση εστιάστηκε και στις δυνατότητες για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και όλα τα θέματα που άπτονται της λύσης του Κυπριακού, τις συνομιλίες. Αναφερθήκαμε και στις ευκαιρίες που προκύπτουν από την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τόσο ως προς τα περιβαλλοντικά οφέλη, όσο και ως προς τα κίνητρα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν και την επένδυση στο μέλλον της Ευρώπης.

στον Κύπρο είναι το ότι η συζήτηση εστιάστηκε και στις δυνατότητες για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και όλα τα θέματα που άπτονται της λύσης του Κυπριακού, τις συνομιλίες. Αναφερθήκαμε και στις ευκαιρίες που προκύπτουν από την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τόσο ως προς τα περιβαλλοντικά οφέλη, όσο και ως προς τα κίνητρα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν και την επένδυση στο μέλλον της Ευρώπης.

Ισραήλ και την Ιορδανία εξετάζουμε τώρα τις δυνατότητες για μια κοινή προσέγγιση για την ανάπτυξη του φυσικού αυτού πλούτου που ανακαλύφθηκε πρόσφατα σε αυτό το μέρος της Μεσογείου. Το Ισραήλ προσπαθεί να βελτιώσει τις σχέσεις του με την Τουρκία ώστε να έλθει φυσικό αέριο στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας, η κυβέρνηση μας τονίζει πως αυτό μπορεί να γίνει μόνο σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού. Νομίζω ότι η βελτίωση των σχέσεων Τουρκίας - Ισραήλ θα βοηθήσει την Ανατολική Μεσόγειο αλλά είναι ξεκάθαρο ότι υπάρχουν διάφορες επιλογές

αλλά και υλοποίησής του, αν και είναι ξεκάθαρο ότι η δημιουργία αγωγού που να συνδέει την Κύπρο με την Κρήτη είναι τεχνικά πολύ δύσκολη. Την ίδια στιγμή γίνεται μεγάλη συζήτηση αναφορικά με υποθαλάσσιο υπεραγωγό που θα συνδέει την Κύπρο με την Ευρώπη. Ξέρω ότι η Κύπρος αλλά και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιμένουν τα αποτελέσματα της έρευνα που γίνεται, η οποία αναμένεται να συμπληρωθεί σύντομα για το θέμα αυτό και θα δείξει ποιο θα είναι το κόστος. Θετική ή αρνητική η επίδραση του φυσικού αερίου στο Κυπριακό; Έφυγα από την Κύπρο με έντονη την αίσθηση ότι το Κυπριακό προχωρεί πάρα πολύ καλά, έχοντας σαφή εντύπωση ότι γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια για επιλύση του. Είχα την ευκαιρία να συναντηθώ με τους δύο διαπραγματευτές Μαυρογιάννη και Ναμί. Ήταν ξεκάθαρο ότι υπάρχει ισχυρή δέσμευση για να βρουν λύσεις στα εναπομείναντα θέματα των διαπραγματεύσεων. Είναι σαφές ότι οι δύο πλευρές κατανοούν η μία την άλλη πολύ καλά και είναι έτοιμες να αναζητήσουν δημιουργικές λύσεις που θα οδηγήσουν σε μια θετική κατάληξη. Στήριζουμε ως ΕΕ θερμά αυτή τη διαδικασία και ευχόμαστε να οδηγήσει στην τελική επίλυση του Κυπριακού. Αυτό θα δημιουργήσει πολλές δυνατότητες νέων επενδύσεων και ανάπτυξης όχι μόνο στο νησί αλλά και σε όλη την περιοχή της Μεσογείου.

Μπορεί η Κύπρος να καταστεί ενεργειακός κόμβος της Ανατολικής Μεσογείου; Νομίζω ότι έχει το πλεονέκτημα να βρίσκεται σε μια στρατηγική θέση, είναι δίπλα σε πολύ σημαντικές πηγές φυσικού αερίου που πρόσφατα έχουν ανακαλυφθεί και έχει πολύ καλές σχέσεις με τις περισσότερες γειτονικές χώρες. Πιστεύω ότι ναι, η Κύπρος έχει τις προδιαγραφές για να καταστεί ενεργειακός κόμβος και να συμβάλει σημαντικά στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης. Όταν μιλούσα με τους Κύπριους συναδέλφους μου τονίζω όχι μόνο την πλευρά του φυσικού αερίου αλλά και του τρόπου που μπορεί να χρησιμοποιήσει την εξαιρετική της τοποθεσία, παράγοντας τη βιομηχανία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προωθώντας την ευρωπαϊκή τεχνολογία ειδικά στον τομέα της ηλιακής και αιολικής ενέργειας, διότι στην Ανατολική Μεσόγειο έχετε πολύ ήλιο και αέρα. Πιστεύω ότι αυτή θα είναι η τεχνολογία για το μέλλον. Όταν μιλούσα στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ανέλυσα τις νέες επιστημονικές μελέτες που εστιάζονται στην ηλιακή και αιολική ενέργεια.

WHO IS WHO

Ο Μάρκος Σέβκοβιτς είναι Σλοβάκος. Το 1990 έγινε διάδοχος Νομικής από το Πανεπιστήμιο Comenius της Μπρατισλάβας και ξεκίνησε τη διπλωματική του καριέρα στο Υπουργείο Εξωτερικών της Σλοβακίας για να γίνει το 1998 διευθυντής. Την επόμενη χρονιά έγινε αναπληρωτής διευθυντής της αντιπροσωπείας της Σλοβακίας στις Βρυξέλλες και το 1999 πρόεδρος της χώρας του στο Ισραήλ. Από το 2004 - 2009 υπηρέτησε ως Βρυξέλλες ως μόνιμος αντιπρόσωπος της Σλοβακίας στην ΕΕ. Το 2009 έγινε επίτροπος για θέματα Παιδείας, Εκπαίδευσης, Πολιτισμού και Νεολαίας με Πρόεδρο τον Μπαρόζο. Το 2014 είχε εκλεγεί ευρωβουλευτής και αμέσως μετά διορίστηκε επίτροπος Ενεργειακής Ένωσης και είναι ένας από τους αντιπροέδρους της Κομισιόν. Είναι παντρεμένος και έχει τρία παιδιά.

Η Μεσόγειος ήπλη για νέες διόδους ανεφοδιασμού της Ευρώπης

Μπορεί να συνδεθεί η Κύπρος ενεργειακά με την Ευρώπη; Νομίζω ότι είναι συνδεδεμένη ενεργειακά με την Ευρώπη, πρώτα από όλα μέσω των νομοθεσιών μας και με το γεγονός ότι είναι κράτος-μέλος. Οι ανάγκες της Ευρώπης είναι πολύ μεγάλες και οι ποσότητες του φυσικού αερίου που ανακαλύφθηκαν στην Ανατολική Μεσόγειο μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης. Θέλουμε η Ευρώπη να ανοικτεί σε περισσότερους προμηθευτές αερίου για να διασφαλίσουμε ασφάλεια και περισσότερο ανταγωνισμό, ώστε να έχουμε καλύτερες τιμές για τους καταναλωτές. Γι' αυτό είναι πολύ θετικές οι ανακαλύψεις φυσικού αερίου στην Αίγυπτο, το Ισραήλ και την Κύπρο, μια που όπως φαίνεται ότι είναι πολλά υποσχόμενες. Βέβαια αυτό που έχουμε ανάγκη στο μέλλον είναι να διασφαλίσουμε ότι θα υπάρχει φυσική σύνδεση Κύπρου και Ευρώπης και υπάρχουν δυο δυνατότητες γι' αυτό. Η μία με ηλεκτρισμό από Κύπρο μέσω Ελλάδος και δεύτερο με το φυσικό αέριο που εξαρτάται πάρα πολύ από τη μελέτη σκοπιμότητας που γίνεται αυτό τον καιρό για να φανεί ποια θα είναι η πιο συμφέρουσα λύση για αξιοποίηση των αποθεμάτων και πως μπορεί να χρησιμοποιηθεί η Κύπρος στην περιοχή. Η Ευρώπη θα αναπτύξει τη δική της στρατηγική για το LNG και εμείς βλέπουμε τη Μεσόγειο ως μια ήπλη για νέες διόδους εφοδιασμού. Η Κύπρος πρέπει να διασυνδεθεί με τα ενεργειακά συστήματα της ηπειρωτικής Ευρώπης.

Η Κύπρος πρέπει να διασυνδεθεί με τα ενεργειακά συστήματα της ηπειρωτικής Ευρώπης

Ποιες οι δυνατότητες χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ποια συνεισφορά μπορεί να έχει στην οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου και στην επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση; Αν μιλούμε για χρηματοδότηση, η Κύπρος λαμβάνει στην πενταετία 2014-2020 από τα διαρθρωτικά ταμεία και τα ταμεία συνοχής αρχικά 524 εκατομμύρια ευρώ. Επιπλέον, μετά από ειδική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τον Ιούνιο του 2013 δόθηκε επιπρόσθετο ποσό 200 εκατομμυρίων ευρώ για τα έτη 2014 και 2015 για στήριξη της δύσκολης οικονομικής της κατάστασης. Είμαι πολύ χαρούμενος που η σημερινή οικονομική κατάσταση είναι διαφορετική. Η κυπριακή οικονομία βελτιώνεται, η Κύπρος ξεπέρασε τις δυσκολίες των τελευταίων χρόνων και τα χρήματα που θα δοθούν πλέον θα χρησιμοποιηθούν στην ανάπτυξη. Αν κοιτάξω συγκεκριμένα το θέμα των έργων για την ενέργεια, είναι ξεκάθαρο ότι από την πολιτική συνοχής της ΕΕ 45 εκατομμύρια ευρώ θα πρέπει να δοθούν για βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια και επιχειρήσεις, σε υψηλής απόδοσης παραγωγή θερμότητας. Επιπλέον 52 εκατομμύρια ευρώ θα πρέπει να επενδυθούν στη μεταφορά υδρογονανθράκων. Αν επενδυθούν σωστά αυτά τα χρήματα, σημαίνει ότι θα δοθούν 3,500 εκατομμύρια

Μπορούμε να πετύχουμε περισσότερα μαζί παρά ο καθένας μόνος του

Πώς πήγε η πανευρωπαϊκή περιοδεία σας για την Ενεργειακή Ένωση; Πάρα πολύ καλά, επισκέφτηκα όλα τα κράτη-μέλη και το πιο σημαντικό για μένα ήταν να παρουσιάσω αυτό το νέο έργο στα κράτη-μέλη και τους πολίτες. Να μιλήσω μαζί τους, να ακούσω τις σκέψεις και γνώμη των ανθρώπων, των νέων. Είδα μεγάλο ενθουσιασμό για την ενεργειακή μετάβαση, ειδικά από τους νέους. Η Ενεργειακή Ένωση είναι μια από τις πρώτες προτεραιοτήτες της Κομισιόν. Η Ευρώπη πρέπει να αποκτήσει καλύτερη ενεργειακή ασφάλεια, να ολοκληρώσει την εσωτερική αγορά ενέργειας, να απαλλαγεί από τις ανθρακούχες εισαγωγές, να επιτύχει περισσότερα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και να δώσει ώθηση στην έρευνα και την καινοτομία. Ήταν πολύ ενθαρρυντικό για μας να ξέρουμε ότι έχουμε την στήριξη σε αυτό το έργο, διότι θα κληθούμε να κάνουμε σκληρές διαπραγματεύσεις. Όλοι θέλουν να εφαρμόσουμε το 90% από όσα τους υποσχέθηκαν κάτω από την ομπρέλα της Ενεργειακής Ευρώπης. Πολύ συχνά έχουμε μεγάλη στήριξη για μια πολύ καλή ιδέα, αλλά όταν έλθει η ώρα της υλοποίησης πρέπει να γίνουν σκληρές διαπραγματεύσεις. Έχουμε ήδη ξεκινήσει τις διαπραγματεύσεις με τα κράτη-μέλη και τα Κοινοβούλια και θα συνεχιστούν τα επόμενα 2-3 χρόνια. Ποια είναι η μεγαλύτερη σας ανησυχία; Σε αυτό το έργο η μεγαλύτερη ανησυχία είναι αν θα μπορούσαμε να ξεπεράσουμε αυτό που λέω παραδοσιακές εθνικές αντιδράσεις. Μέχρι τώρα τα θέματα ενέργειας ήταν κατά κύριο ρόλο στις εθνικές πολιτικές και όχι στις ευρωπαϊκές. Πρέπει να πείσουμε ότι ως ενωμένη

Ευρώπη μπορούμε να πετύχουμε πολλά στις κλιματικές αλλαγές, να βρούμε αποτελεσματικές ενεργειακές λύσεις και να γίνουμε πιο δυνατοί στις διαπραγματεύσεις με τις τρίτες χώρες για ενεργειακό εφοδιασμό. Όλα αυτά όταν πρέπει να τα βάλεις σε μια ενιαία νομοθετική πρόταση σκοπάζονται πάνω στις εθνικές απόψεις, οι οποίες είναι πολύ δυνατές και πρέπει να βρούμε ισχυρά επιχειρήματα ώστε να είμαστε πειστικοί για να πετύχουμε τους στόχους μας για τη δημιουργία ενιαίας νομοθεσίας. Αυτή είναι κάπως η ανησυχία μου, πως θα μπορούσαμε να μεταμορφώσουμε την παγκόσμια στήριξη σε αποφάσεις που θα οδηγήσουν σε ισχυρές νομοθετικές προτάσεις. Αυτός είναι το σκόινμα της θητείας σας; Ναι, γι' αυτό θέλουμε να παρουσιάσουμε τις πλείστες προτάσεις μας φέτος διότι ξέρουμε ότι το 2017 και το 2018 θα γίνουν οι διαπραγματεύσεις με τα κράτη-μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σε μια δύσκολη περίοδο για την Ευρώπη, ποια είναι τα δικά σας όνειρα; Η Ευρώπη κερνά δύσκολες στιγμές. Το όνειρό μου είναι να εξηγήσουμε στον κόσμο και ειδικά στους πολιτικούς των κρατών-μελών ώστε να αντιληφθούν ότι μπορούμε να ξεπεράσουμε τα προσωρινά προβλήματα με κοινή προσπάθεια μέσω της ευρωπαϊκής συνεργασίας και αλληλεγγύης. Οι Ευρωπαίοι μπορούμε να πετύχουμε πολύ περισσότερα μαζί παρά ο καθένας μόνος του. Εύχομαι αυτή η μεγάλη κρίση να υπογραμμίσει το γεγονός ότι αν θέλεις να παίξεις παγκόσμιο ηγετικό ρόλο, μπορείς να το πετύξεις μόνο ως ενωμένη Ευρώπη.

Η Ευρώπη πρέπει να αποκτήσει καλύτερη ενεργειακή ασφάλεια